

hensigtsmæssig Maade som muligt stiller sig af med Porcellainsfabrikken, men jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det aldeles ikke er det Samme at stille sig ved Fabrikken og at nedlægge den; og jeg troer, at det vilde være langt at foretrække, endnu i nogen Tid at forsøge paa at faae Fabrikken overdragen til en Privatmand, som vilde drive den. Jeg maa navnlig tillade mig at bede bemærket, at der er et betydeligt Antal Arbeidere og en stor Mængde Familier, som udelukkende leve af Fabrikken, Folk, som fra Børnsbeet af have lært Porcellainsfabrikationen og intet Andet, og som altsaa af Staten, om jeg maa bruge det Udtryk, ere blevne saa at sige forlokkede til at sætte hele deres Lid med Hensyn til Fremtiden udelukkende til Fabrikken. Hertil kommer, at disse Folk ikke ere pensionsberettigede, og at de ville blive stillede ganske overordentlig ugunstigt, ved et Slags Uret fra Statens Side, dersom man temmelig hurtigt eller pludseligt satte dem ud af deres Brød; de ville kun vanskeligt paa en tilsvarende Maade kunne erhverve deres Livs Ophold anderledes. Porcellainsfabrikken har derhos i en lang Række Aar og lige til den sidste Tid været stillet i finantsfel Henseende særdeles ugunstigt, det vil sige, den har, medens den i alle andre Henseender var stillet altfor gunstigt, været stillet ugunstigt derved, at den aldeles ikke behøvede at anstrenge sig videre for at skaffe en nogenlunde Eigevægt imellem Indtægt og Udgift, imellem Overbalance og Underbalance, som svarede til den Capital, som sættes i Fabrikken, thi det kom blot an paa, at man lavede Noget, som man selv eller høiere Bedkommende fandt smukt, ja man fandt endog, at det ikke passede sig for Fabrikken at gjøre saadanne simple courante Varer, som det dog egentlig kom an paa, for at skaffe en rivende Affætning; det var nemlig ikke svarende til Kunstens Fordringer o. s. f. Først i de senere Aar, efterat et ydre Tryk har nødt Administrationen til at gjøre sig større Umage for at faae en forbedret Status, er den skreden til at foretage nogle Reforme, som vel endnu ere langt fra at være ordentligt gennemførte, medens dog allerede Begyndelsen til dem har vist særdeles heldige Følger, saaledes at ikke alene Under-

balancen meget pludselig er aftagen, men jeg skulde tage meget fejl, om der ikke endog i afvigte Kalenderaar har været et Overskud af 2000 Rbd. Jeg veed nu meget godt, at det ikke er nok, saa meget mindre, som der maa tages Hensyn til den Told, som er paa det fremmede Porcelain, og som naturligtviis har en meget væsentlig Indflydelse paa en saadan Overbalance; men jeg troer dog, at man maa erkende, at, naar man ved begyndte Reforme har meget hurtigt nærmet sig til et gunstigt Standpunkt, og andre Reforme staae for Døren til at forbedre det Hele, er der al Udflugt til, at en fornøst Privatmand kunde faae Lykt til at overtage Fabrikken. Snar man nu det, skal man visselig ikke gaae den Vej, at man faaer det Hele til at sygne hen i en høiere Grad, end det før har været Tilfælde, men da skal man søge at forbedre Overbalancen, saalange Fabrikken bestaaer, og der er i saa Henseende ikke noget Fornøstigere at gjøre end at udyde Beskriften, uden at forøge Administrationsomkostningerne; thi det er, mine Herrer! det Allerværste ved vor Fabrik, at den er saa lille, idet Omstandighederne tvinge den til at sætte Priserne høiere, hvilket igjen har en indgribende Virkning paa flere af dens Forhold. Da nu allerede Fabrikken Status er saavidt forbedret, at der, saa at sige, Intet er at revidere ved endnu en kort Tid at stille Spørgsmaalet hen, saameget mindre som Conjuncturerne for at realisere Eiendommen vistnok ville blive bedre og ikke flettere i Løbet af eet Aar, saa skulde jeg holde for, at det Rigtigste er at antage Ministeriets Forslag og tage Sagen under fornyet Overveelse. Jeg maa endnu berøre et Punkt, som den ærede Ordfører har lagt megen Vægt paa. Han har sagt, at det var en meget slet Vej til at skaffe Fabrikken realiseret som saadan til private Folk, at man sælger bort af Beholdningen. Nei! mine Herrer! det er ikke urigtigt. Det har netop været en stor finantsfel Feil ved vor Fabrik, at man har haft en aldeles urimelig Beholdning i Forhold til Fabrikken Størrelse. Det Rigtigste, man vistnok har at gjøre, er, at man, naturligtviis med Lempe, uden at trykke Priserne formeget, sælger bort af denne urimelig store Beholdning, som især i visse Brancher næsten